

Plan mot kränkande behandling för Åkershult förskola, Alingsås kommun

Planen beskriver det kontinuerliga arbetet med att förebygga och åtgärda all form av diskriminering, trakasserier och kränkningar samt främja likabehandling. Planen baseras på de bestämmelser som skollag och diskrimineringslag anger.

Typ av styrdokument: Riktlinje

Beslutande instans: Rektor

Datum för beslut: 2022-11-30

Diarienummer: 2022.225 BUN

Gäller för: Åkershults förskola

Giltighetstid: Verksamhetsår 22-23

Revideras senast: 2023-11-30

Dokumentansvarig: Anna-Karin Ekström,
Rektor

Läroplan, Lpfö 18

“Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor.”

“Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.”

Grundläggande värden, Lpfö 18

Arbetslaget ska samverka i arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling,

Normer och värden, Lpfö 18

Vision

På vår förskola ska inget barn bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling.

Varje vuxen på förskolan är skyldig att:

- Arbeta med främjande och aktiva åtgärder
- Sätta gränser och ingripa vid olika typer av kränkningar/trakasserier
- Göra en bedömning och vidta nödvändiga åtgärder

Förklaring av centrala begrepp i planen

Barnkonventionen

Barnkonventionen är svensk lag och viktig utgångspunkt i arbetet med denna plan. I barnkonventionen artikel 2 slås fast: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Kränkande behandling

Definitionen av kränkande behandling utgår från skollagen (6 kap 3 §) och avser ett uppträdande, som utan att vara diskriminering, kränker ett barns/elevs värdighet. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om det sker upprepat brukar det även kallas *mobbning*. Bedömningen görs utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Ofta kan det vara uppenbart att exempelvis en

spark eller ett slag är kränkande behandling. Ibland är det dock svårare att bedöma, till exempel om det rör sig om utfrysning.

Diskriminering

Definitionen av diskriminering utgår från diskrimineringslagen och kan kortfattat beskrivas att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet (vilket kön du känner dig som) och könsuttryck (hur du väljer att uttrycka ditt kön genom exempelvis kläder och frisyrier), etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning (till exempel ateism, islam, judendom), sexuell läggning, funktionsnedsättning (till exempel allergi, adhd eller synskada) samt ålder. Enligt diskrimineringslagen kan diskriminering ske genom sex olika former av diskriminering: direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier, instruktioner att diskriminera.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Kränkningar benämns trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: Trakasserier kan också ske om de är av sexuell natur, då kallas de *sexuella trakasserier*. Sexuella trakasserier kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Ansvar

Rektor är ansvarig för att det varje läsår upprättas en plan mot kränkande behandling och att den förankras hos personalen. All personal på förskolan har ansvar för att känna till och följa planen samt agera där man misstänker eller upptäcker diskriminering eller annan form av kränkande behandling. All personal ska ha ett normkritiskt förhållningssätt och ansvarar för att medvetandegöra planen hos barnen samt ansvarar för att rutinerna i planen följs.

Förskolans kontinuerliga hälsofrämjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg miljö i förskolan och förstärka respekten för allas lika värde. Det är ett arbete som riktas till alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning.

Här följer en beskrivning av hur vi kontinuerligt arbetar främjande och förebyggande på vår förskola.

Barnens delaktighet:

Genom enskilda intervjuer med barnen ställer vi två frågor.
Till de äldre;

1. "Var, i vilket rum eller plats på förskolan tycker du är roligast att leka?"
2. "Finns det något på förskolan som du inte tycker känns bra?"

Till de yngre;

1. Hur känns det när du kommer till förskolan? (bildstöd glad-ledsen + TAKK)
2. Vad tycker du om att göra på förskolan? (bildstöd olika aktiviteter)

Personalens delaktighet:

All personal ska vara delaktig i kartläggning, analys, mål och uppföljning enligt tidsplan.
Det prioriteras på husmöten och stängningsdagar.

Rektors och specialpedagogs delaktighet:

Samverkan mellan pedagoger, specialpedagog och rektor är en viktig del i arbetet. Genom bl a "triangelmöten" görs dessa personer delaktiga i det pågående arbetet. Rektor är delaktig vid anmälningar av KB process.

Samverkan och förankring av planen

Planen förankras genom samverkan med barn, personal och vårdnadshavare vilket beskrivs nedan.

Barnens delaktighet

Barnen görs delaktiga via intervjufrågorna och kompisamtal.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga i deras del inför utvecklingssamtalet i Unikum. Genom utvecklingssamtal och den dagliga kontakten.

Personalens delaktighet

Vid stängningsdagar, avdelnings- och husmöten.

Utvärdering av föregående års prioriterade mål

Planen utvärderas varje år. Här beskrivs vilka åtgärder som genomförts och om de haft någon effekt.

Mål från föregående	Dela in barnen i mindre grupper.
----------------------------	----------------------------------

läsår	
Aktiva åtgärder	Indelning av barnen i mindre grupper skedde i begränsad omfattning.
Resultat	Målet är delvis uppnått
Analys	

Mål från föregående läsår	Aktiva pedagoger både inne och ute.
Aktiva åtgärder	Få en större spridning på pedagogerna, på strategiska platser, utomhus.
Resultat	Vi har fått en större spridning av pedagogerna utomhus.
Analys	Vi har haft en dialog om detta på våra APT möten.

Mål från föregående läsår	Vi pedagoger eftersträvar att barnen ska bli accepterade för den man vill vara och den man är oavsett kön, ålder, etnicitet, sexuell tillhörighet och religion
Aktiva åtgärder	Vi pedagoger möter/tilltalar barnen på samma sätt oavsett kön etc. Vi tar upp frågan om en situation uppstår och håller dialogen levande.
Resultat	Vi upplever att barn och pedagoger har en hög acceptans mot varandra. Barnen reflekterar tillsammans med pedagoger om en situation uppstår.
Analys	Vi pedagoger arbetar aktivt med detta mål.

Kartläggning av risker i verksamheten, analys av orsaker samt genomförande av åtgärder

Om den ordinarie personalen är frånvarande uppstår risk för att vårt strukturerade arbetssätt inte fungerar fullt ut.

Vid övergångar i dagliga rutiner krävs att vår struktur efterlevs av samtliga pedagoger.

Om vi inte följer den planering vi i arbetslaget har gjort tillsammans.

Om vi pedagoger inte efterlever sättet att tilltalar eller behandlar barn på samma sätt oavsett kön etc.

Om det inte finns en variation av material på förskolan som främjar olika lekar, kan risken bli att barnen väljer könsstereotypa lekar.

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker som ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

Alla barn ska ha möjlighet att utvecklas utan att diskrimineras av andras normer och föreställningar.

Risker kränkande behandling

Förskolan ska förebygga och förhindra kränkande behandling.

Kartläggning av Risker

Det förekommer att barn puttar varandra, rycker någon i håret, eller bits. Bland de äldre barnen kan det hända att man hotar varandra att inte få komma på ett kalas. Barn som fryser ut andra.

Analys

För stora barngrupper. När pedagoger inte kan vara tillgängliga överallt. Då det saknas personal

Risker identifierade utifrån diskrimineringsgrunderna

I arbetet för att motverka diskriminering är det viktigt att tänka på att arbetet inte handlar om att åtgärda problem som redan har uppkommit i ett *enskilt fall*, utan om att förebygga att barn diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter i förskolan.

Vi är närvarande pedagoger som arbetar nära barnen både inomhus och utomhus hela dagarna. Vi försöker att vara rörliga mellan rummen och ute på gården, så att vi kan höra och se så mycket som möjligt av vad som sägs och görs genom barnens lek.

Vi pedagoger är konsekventa vad gäller förhållningssätt och regler.

Vi är *lekstödjare* genom att prata och förklara för barnen om det uppstår något som upplevs som kränkande av något/några barn. Detta för att hjälpa barnen att få en förståelse för hur den andre kan känna sig oavsett kön eller ålder etc.

Vi pedagoger är närvarande i barnens lek för att kunna stötta dem och bjuda in andra barn att delta. Vi tycker det är av stor vikt att vi tilltalar barnen på samma sätt oavsett kön etc.

När det gäller materialet på förskolan behöver det finnas en variation som främjar olika lekar! Oavsett vilka leksaker barnen väljer ska det inte finnas någon vuxen värdering i det.

Kön

Kartläggning av risker

Om den ordinarie personalen är frånvarande kan risk uppstå att det strukturerade arbetssätt som vi arbetat fram inte fungerar fullt ut.

Vid övergångar i dagliga rutiner krävs att vår struktur efterlevs.

Om arbetslaget inte följer den planering som är gjord tillsammans.

Om vi pedagoger inte efterlever sättet att tilltala barn på samma sätt oavsett kön.

Om det inte finns en variation av material på förskolan som främjar olika lekar, finns risken att barnen väljer könsstereotypa lekar.

Vi pedagoger märker i barnens fria lek att kön spelar roll. Ett exempel kan vara om de leker en *familjlek*. Då är det extra viktigt att vi pedagoger utmanar barnens agerande genom att ställa nyfikna frågor och göra dem uppmärksamma på att olika är bra.

Analys

Det är av stort värde att vi behandlar och tilltalar alla barn lika oavsett kön. Vi ser också till att det finns en variation när det gäller materialet som passar alla barn. Att vi pedagoger agerar lekstödjare och finns nära barnens lekar för att kunna förebygga kränkningar när det gäller bl. a kön. Genom kontakt med vårdnadshavare kan vi pedagoger förklara hur vi kan möta barn som har ett beteende som kränker det andra könet.

Könsidentitet och könsuttryck

Kartläggning av risker

Vi pedagoger eftersträvar att barnen ska bli accepterade för den man vill vara och den man är oavsett kön. En risk skulle kunna vara att t.ex. ett barn blir retad för en könsöverskridande klädsel.

Vi har inte upplevt det hittills.

Analys

Det skulle kunna vara om vi pedagoger i mötet med barnet inte lyssnar in och bemöter vad som sägs och görs i leken.

Etnisk tillhörighet

Kartläggning av risker

När vikarier kommenterar på ett diskriminerande sätt. ????

Analys

Vikariers bristande kunskaper om hur man möter olika kulturer i lärandemiljö.???

Religion eller annan trosuppfattning

Kartläggning av risker

Att barn påverkas mot någon åskådning istället för att vi har religionsfrihet och tankefrihet.

Analys

Att man låter egna värderingar/trosuppfattningar påverka arbetet på förskolan.

Funktionsnedsättning

Kartläggning av risker

Att man inte tar hänsyn till olika funktionsvariationer när man planerar för verksamheten. Att man inte får de resurser som krävs.

Analys

Bristande kunskap, insikt och förståelse. Bristande resurser.

Sexuell läggning

Kartläggning av risker

Att vi inte bejakar olika familjekonstellationer, att alla barn har rätt att känna sig stolta över sig själva och sin familj.

Analys

Att vi inte är medvetna om hur traditionella värderingar kan styra vårt agerande.

Ålder

Kartläggning av risker

Att ålder kan användas som inkludering eller exkludering i lekar och även genom kommentarer från pedagoger.

Analys

Barnens medvetenhet om kamraternas ålder gör att deras agerande kan spela roll. Om pedagogerna använder ålder som en måttstock.

Årets prioriterade mål och aktiva åtgärder

Föregående års utvärdering tillsammans med behov förskolan identifierat i sin risk- och kartläggning ligger till grund för årets insatser. Åtgärderna tidsplaneras och genomförs så snart som möjligt.

Mål 1	Organisera för mindre grupperingar
Aktiva åtgärder	Dela in barnen i mindre grupper under två till tre tillfällen i veckan för att ge barnen en lugnare miljö.
När? Ansvarig	Alla pedagoger på förskolan, samt rektor och specialpedagog
Uppföljning (Unikum?)	Genom lärloggar, veckoreflektioner och delanalyser.
Mål 2	Jämställdhet
Aktiva åtgärder	Vi pedagoger eftersträvar att barnen ska bli accepterade för den man vill vara och den man är oavsett kön, ålder, etnicitet, sexuell tillhörighet och religion.
När? Ansvarig	Kontinuerligt i verksamheten. Alla pedagoger på förskolan, samt rektor och specialpedagog.
Uppföljning	Vi pedagoger stämmer av tillsammans på våra avdelningsmöten.
Mål 3	Aktiva och närvarande pedagoger inne och ute.
Aktiva åtgärder	Få en större spridning på pedagogerna, på strategiska platser, utomhus.
När? Ansvarig	Dagligen. Alla pedagoger på förskolan.
Uppföljning	Vi pedagoger stämmer av tillsammans på våra husmöten.

Rutiner för när diskriminering eller kränkande behandling förekommit

Förskolan har en skyldighet att agera så snart någon personal får kännedom om att ett barn känner sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Det är viktigt

att det enskilda barnets upplevelse av det inträffade är utgångspunkt för utredningen kring vad som hänt. En utredning bör allsidigt belysa vad som inträffat och analysera orsakerna till händelsen.

Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

Barn- och ungdomsförvaltningen har en gemensamt framtagna rutin samt ärendegång. Den finns tillgänglig här:

<https://alfresco.alingsas.se/share/proxy/alfresco/api/node/content/workspace/SpacesStore/53a9bb56-ebda-425d-9c7c-8433c85614b1/Rutin-kr%C3%A4nkande%20behandling%20191218.pdf?a=true>

Tillvägagångssätt vid misstanke om diskriminering eller kränkande behandling

Syftet med att anmäla och utreda är att säkerställa att kränkningarna upphör. I vissa fall kan ärendet vara utagerat och omhändertaget i utredningsarbetet. I andra fall behöver en handlingsplan upprättas och följas upp. Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

- När det finns misstanke om att ett barn blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling ska alltid en anmälan om kränkande behandling upprättas, en sådan lämnas till rektor.
- Ta reda på vad som har hänt, samtala med den som blivit utsatt och den som har utsatt prata med andra som kan ha sett något. Detta ska ske skyndsamt, helst samma dag som händelsen.
- När en anmälan om kränkande behandling upprättas ska vårdnadshavare alltid meddelas. Efter att en anmälan upprättas ska en utredning påbörjas. I samband med utredningen kan ytterligare samtal vara nödvändiga för att reda ut vad som hänt.
- Rektor ansvarar för utredningen. Anmälan och utredning lämnas alltid till huvudman.

Om personal utsätter barn för diskriminering eller kränkande behandling

Om någon person utsätter ett barn för diskriminering eller kränkande behandling görs även då en anmälan.

Vill du som vårdnadshavare anmäla en kränkning kan du kontakta personalen eller rektor. Alternativt kan du använda blankett som du finner på förskolans hemsida som lämnas till skolans rektor.

Det är rektor som ansvarar för förskolans likabehandlingsarbete. Kontakta rektor om du har frågor.

Telefonnummer till förskolan:

Rektor 0322 - 61 60 46

Avdelningar; Lärkan 0734155026, Ugglan 0734155027, Korpen 0734155028

Bilagor

Bilaga - Anmälan om kränkande behandling/diskriminering/trakasserier (lämnas till ansvarig rektor)